

รายงานผลการทบทวน บทบาทภารกิจและความจำเป็น ในการมีอยู่ของ บจร.

จัดทำโดย
สถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน)

รายงานผลการทบทวนบทบาทภารกิจและความจำเป็นในการมีอยู่ของ บจร.

1. หลักการ (Rationale)

- บจร. ในฐานะหน่วยงานของรัฐ ประเภทองค์การมหาชน ที่มีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพในการดำเนินภารกิจด้านการจัดการที่ดิน
- ✓ แก้ไขปัญหาการกระจุกตัวของที่ดิน ช่วยเกษตรกรผู้ยากจนเข้าถึงที่ดินทำกิน

กลไกหลักในการกระจายการถือครองที่ดิน

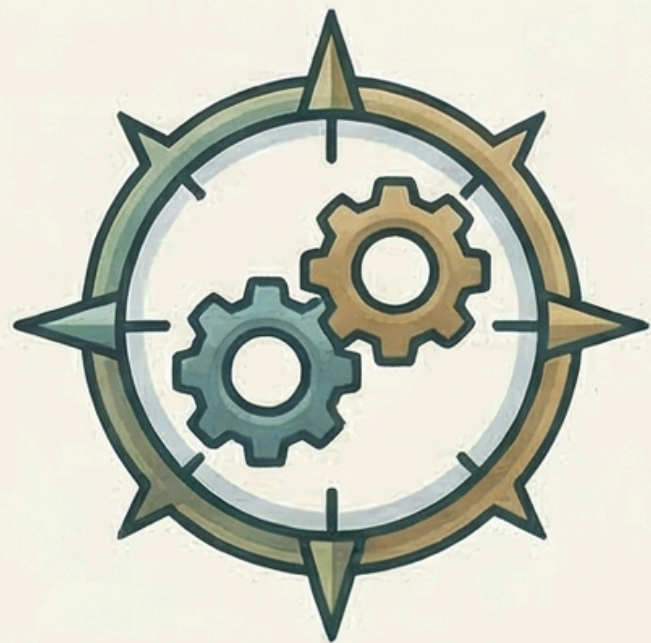
2. วัตถุประสงค์ (Objectives)

- ประเมินความจำเป็นและความซ้ำซ้อน วิเคราะห์ภารกิจเปรียบเทียบกับหน่วยงานอื่น เพื่อกำหนดแนวทางคงอยู่ขององค์กร อย่างเหมาะสม

ความซ้ำซ้อน → ประสิทธิภาพ

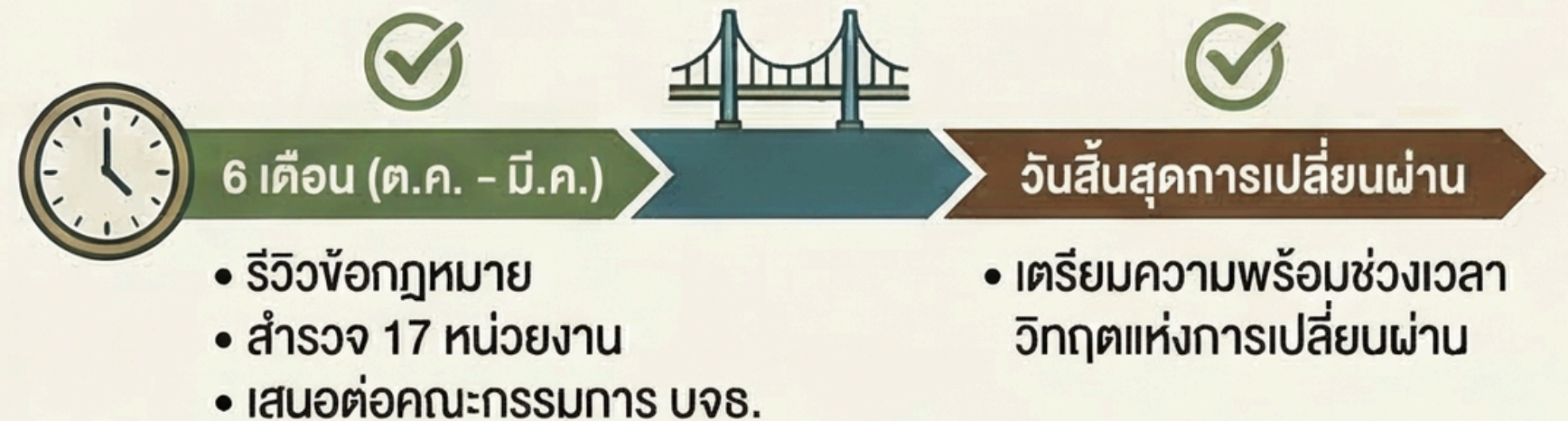
3. ประโยชน์ (Benefits)

- ✓ ลดความซ้ำซ้อนระหว่างหน่วยงาน ปรับปรุงการปฏิบัติงานต่อสถานการณ์และสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงาน ก.พ.ร.

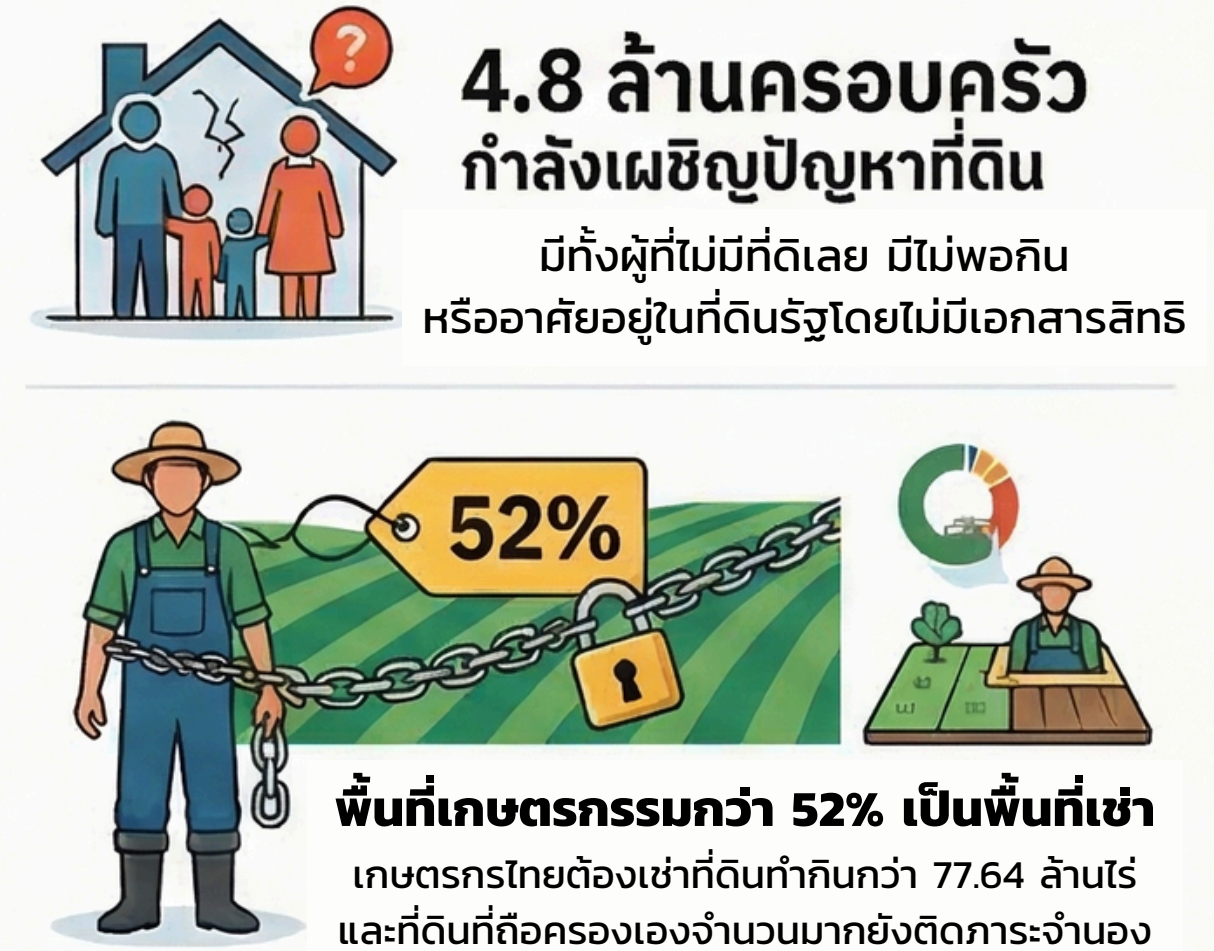
“บจร. เป็นกลไกสำคัญในการแก้ปัญหาที่ดิน”
มุ่งเน้นการกำหนดทิศทางองค์กรในอนาคต
อย่างเหมาะสมและยั่งยืน

4. วิธีดำเนินการ (Process & Roadmap)

บจร. เป็นกลไกเชิงนโยบายสำคัญในการขับเคลื่อนการกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม

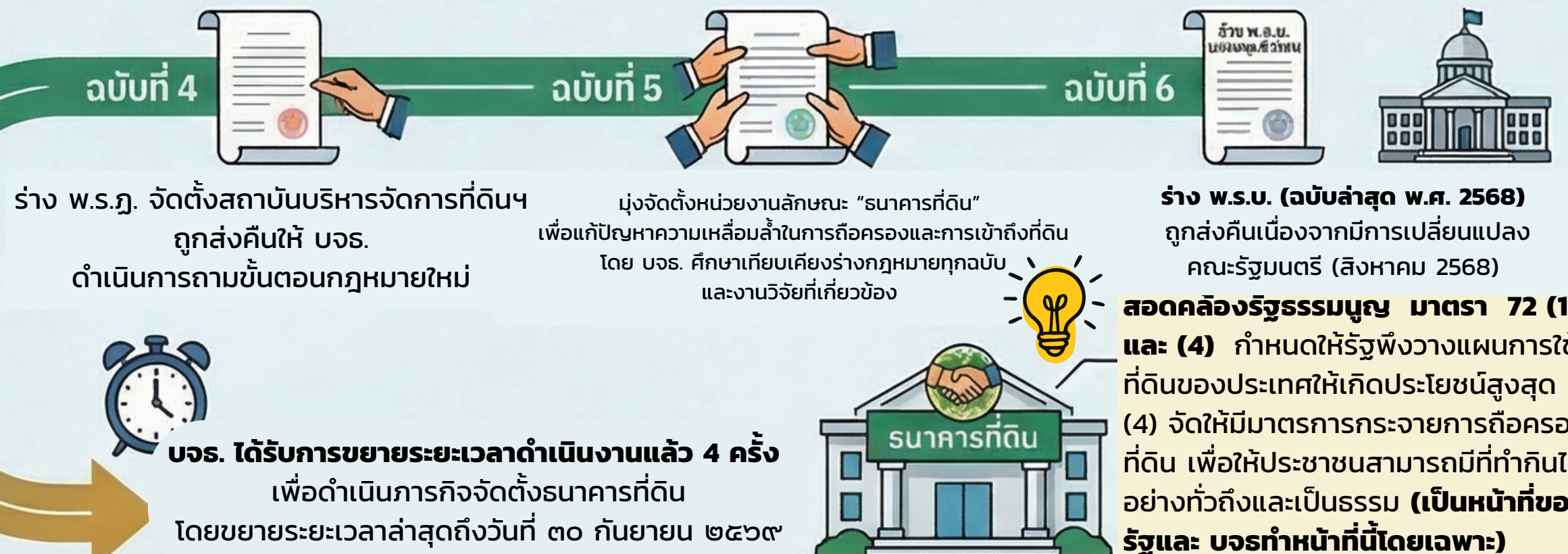
สภาพปัญหาที่ดินของประเทศไทย และกรอบนโยบายที่เกี่ยวข้อง

เส้นทางและอุปสรรค: การจัดตั้งธนาคารที่ดิน (บจร.)

ความพยายามยกร่างกฎหมาย 6 ฉบับ
ตั้งแต่ปี 2558 มีการพัฒนาร่างกฎหมาย
มาอย่างต่อเนื่องแต่ยังไม่สามารถบังคับใช้ได้จริง

บจร. กระจ่ายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความมั่นคงให้เกษตรกรไทยอย่างยั่งยืน

บจร. ดำเนินงานผ่าน โครงการหลักเพื่อเป็นกลไกกลางในการกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม ป้องกันการสูญเสียสิทธิในที่ดิน และยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกร

การจัดการและกระจายสิทธิการถือครองที่ดิน (Access to Land)

โครงการบริหารจัดการที่ดินอย่างยั่งยืน

(แปลงรวม กรรมสิทธิ์ร่วม)

ซึ่งมีลักษณะการช่วยเหลือในรูปแบบกลุ่ม

ปัจจุบันมีพื้นที่ดำเนินการของ บจร. จำนวน 36 พื้นที่

มีเนื้อที่ 2,652-1-44.6 ไร่ ช่วยเหลือเกษตรกรได้ 463 ครอบครัว

โครงการตัวกลางที่ดิน

(เพิ่มโอกาสการเข้าถึงที่ดินของเกษตรกร)

สามารถเพิ่มโอกาสการเข้าถึงที่ดิน โดยติดต่อประสาน
ระหว่างเจ้าของที่ดินและกลุ่มเกษตรกรหรือผู้ประสงค์

จะใช้ที่ดิน ในพื้นที่ 746-0-8.7 ไร่

จำนวน 147 ครอบครัว/สัญญา

เจ้าของที่ดิน

ผู้ยากจน

โครงการหาข้อยุติในการบริหารจัดการ ในพื้นที่นำร่อง ๔ ชุมชนภาคเหนือ

(แปลงรวม กรรมสิทธิ์ร่วม รูปแบบโฉนดชุมชน)

ปัจจุบันมีเนื้อที่ 743-3-35 ไร่ สามารถช่วยเหลือ

เกษตรกรได้ 339 ครอบครัว

การคุ้มครองสิทธิและสร้างรายได้ยั่งยืน (Protection & Prosperity)

ความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจ สูงถึง 2.57 เท่า

ทุกการลงทุน 1 บาท สร้างมูลค่าทาง
เศรษฐกิจและสังคมกลับคืนมาได้มากกว่า
เท่าตัว

โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหการสูญเสียสิทธิในที่ดิน

(จากการจำนอง ขายฝาก และการถูกบังคับคดี ในลักษณะแปลงเดี่ยว กรรมสิทธิ์ราย
ปัจเจก) โดย บจร. สามารถแก้ไขปัญหาดินหลุดมือจากเกษตรกรจากการจำนองและขาย
ฝากได้จำนวน 2,514-1-83 ไร่ และสามารถช่วยเหลือเกษตรกรได้กว่า 376 ราย

บูรณาการจัดการ
ทรัพย์สินทางขายทอดตลาด

ร่วมกับกรมบังคับคดีนำร่องในพื้นที่
จ.สุพรรณบุรี และ จ.เชียงราย

สนับสนุนสินเชื่อส่งเสริมอาชีพ

ขยายผลพื้นที่สนับสนุนทุนร่วมกับ สกทช.
รวม 27 แห่ง เพื่อการพัฒนาที่ดิน

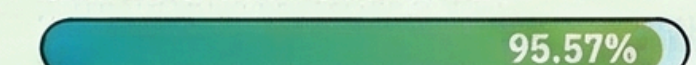

รายได้เกษตรกรเพิ่มขึ้นเป็น 6,207 บาท/เดือน

สูงกว่าเส้นความยากจน 2 เท่า
ด้วยการส่งเสริมมาตรฐาน GAP และ OTOP

ประสิทธิภาพและการใช้ประโยชน์ในพื้นที่โครงการ

อัตราการใช้ประโยชน์ในที่ดิน

สูงกว่าเป้าหมายที่ 80%

96.57%

การพัฒนาทักษะเกษตรกร

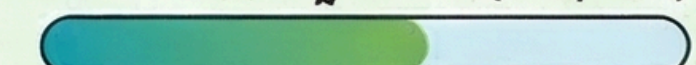

สมาชิก 2,744 คน

87

หลักสูตร

การรับรองมาตรฐานสินค้า (GAP/GFM)

รวม

149

ราย

การดำเนินการแก้ไขปัญหในต่างประเทศ

การดำเนินการที่ผ่านมของประเทศไทย และการดำเนินการของ บจร.

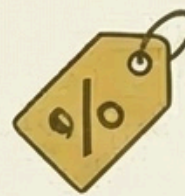
ศึกษาวิเคราะห์เชิงนโยบาย โดยรวบรวมกรณีศึกษาจากต่างประเทศ เพื่อนำมาเปรียบเทียบแนวทางการแก้ไขปัญหการถือครองที่ดิน ทั้งนี้มีการคัดเลือกกรณีศึกษาจำนวนทั้งหมด **10 ประเทศ** ซึ่งสะท้อนรูปแบบการบริหารจัดการที่ดินที่หลากหลายตามบริบททางเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละแห่ง

โมเดลธนาคารที่ดินจากทั่วโลก

สหรัฐอเมริกา: เครื่องมือพัฒนาเมือง

ใช้พื้นที่ที่ดินรกร้างในเมืองให้เป็นที่อยู่อาศัย
ราคาเช่าและพื้นที่สาธารณะ

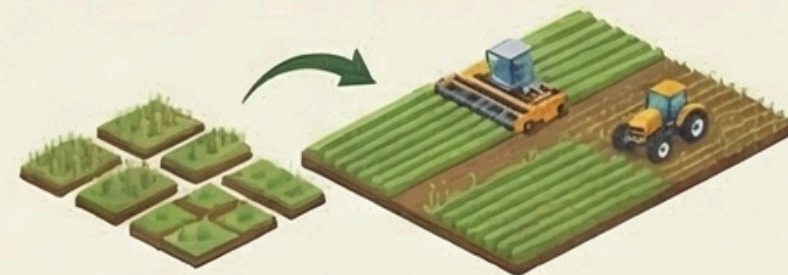
ฝรั่งเศส: สิทธิซื้อก่อน (Pre-emption)

หน่วยงาน SAFER มีสิทธิซื้อที่ดินเกษตรก่อน
เพื่อคุ้มครองและป้องกันการเก็งกำไร

เนเธอร์แลนด์: การจัดรูปที่ดิน

เน้นการรวมแปลงที่ดินขนาดเล็กให้เป็นพื้นที่
ใหญ่เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

วัตถุประสงค์และกลไกในเอเชีย

ญี่ปุ่น

ธนาคารที่ดินเกษตรของญี่ปุ่นเป็นหน่วยงานรัฐ
ภายใต้กระทรวงเกษตร ทำหน้าที่รวบรวม
ปรับปรุง และให้เช่าที่ดินผ่านเครือข่ายระดับจังหวัด

ฟิลิปปินส์

ธนาคารที่ดินฟิลิปปินส์เป็นธนาคารของรัฐเพื่อปฏิรูป
ที่ดินให้สินเชื่อกาเกษตรและชนบทสนับสนุนเกษตรกร
รายย่อยและการพัฒนาประเทศ

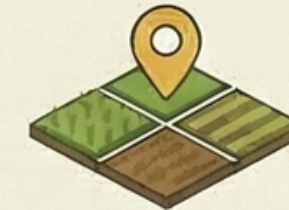

อินโดนีเซีย

ธนาคารที่ดินอินโดนีเซียเป็นหน่วยงานรัฐเฉพาะ (ไม่แสวงกำไร)
บริหารจัดการที่ดินเพื่อพัฒนาประเทศและปฏิรูปที่ดินลดความ
เหลื่อมล้ำและควบคุมการเก็งกำไร

การดำเนินการที่ผ่านมของ บจร.

กระจายการถือครองที่ดินกว่า 6,656 ไร่

ช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนแล้ว
1,325 ครอบครัวทั่วประเทศ

2,514 ไร่

ช่วยไถ่ถอนที่ดินจากการจำนองและขายฝาก
ให้เกษตรกร 336 ราย

รายได้/หนี้สิน

ก่อนเข้าร่วมโครงการ (Before)

รายได้น้อย,
หนี้สินมาก

รายได้หลักพึ่งต่อเดือน,
หนี้สินครัวเรือนสูง

หลังเข้าร่วมโครงการ (After)

รายได้พุ่งสูง,
หนี้สินลดลง

รายได้เพิ่มขึ้นเป็นหลักหมื่นต่อเดือน
(ตัวอย่าง จ.เชียงราย), ลดภาระหนี้สิน

สรุปความคุ้มค่า 3 มิติ

เศรษฐกิจ

ลดหนี้สินครัวเรือนเพิ่ม
ความมั่นคงทางอาหาร
ลดค่าใช้จ่ายด้านอาหาร
เฉลี่ย 567 บาท/เดือน

สังคม

สร้างความเข้มแข็งของ
ชุมชนผ่านระบบโหนด
ชุมชนและการบริหาร
จัดการแบบกลุ่ม

สิ่งแวดล้อม

ลดการบุกรุกป่าและ
ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์
ที่ไม่ใช้สารเคมี

การเปรียบเทียบการแก้ไขปัญหาในแต่ละประเทศ

ประเทศ	วัตถุประสงค์หลัก	กลไกสำคัญ / ลักษณะเด่น
สหรัฐอเมริกา	การแก้ไขปัญหาที่ดินรกร้างหรือเสื่อมโทรมในเขตเมือง	มุ่งเน้นการบริหารจัดการที่ดินที่ถูกยึดจากการค้างชำระภาษี เพื่อนำมาพัฒนาเป็นที่อยู่อาศัยราคาอย่าง่อมเยา หรือใช้เป็นพื้นที่สาธารณะ
ฝรั่งเศส (SAFER)	การจัดระเบียบที่ดินเกษตรกรรม	มีสิทธิซื้อก่อน (Pre-emption) เพื่อควบคุมราคาที่ดินและรักษาพื้นที่เกษตรกรรม ไม่ให้เกิดการเก็งกำไรหรือการเพิ่มราคาที่ดินโดยไม่เหมาะสม
เนเธอร์แลนด์ (BBL)	การจัดรูปที่ดินและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	ทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการแลกเปลี่ยนที่ดิน (Land Mobility) เพื่อให้เกษตรกรสามารถถือครองที่ดินเป็นผืนขนาดใหญ่ขึ้น และสนับสนุนการฟื้นฟูระบบนิเวศ
อินโดนีเซีย	การบริหารจัดการที่ดินของรัฐเพื่อความเป็นธรรมในการเข้าถึง	รวบรวมที่ดินที่สิ้นสุดสัมปทานหรือที่ดินว่างของรัฐ เพื่อนำมาจัดสรรใหม่เพื่อสาธารณประโยชน์
ฟิลิปปินส์	การสนับสนุนทางการเงินเพื่อการปฏิรูปที่ดิน	มุ่งเน้นการเป็นสถาบันการเงินที่ให้สินเชื่อแก่เกษตรกร (Land Bank) มากกว่าการถือครองที่ดินโดยตรง
ไต้หวัน	การควบคุมราคาที่ดินและการใช้ประโยชน์	ใช้มาตรการภาษีมูลค่าเพิ่มจากการเพิ่มมูลค่าที่ดิน และการจัดรูปที่ดิน เพื่อลดการเก็งกำไรในพื้นที่เขตเมืองและพื้นที่เกษตรกรรม
ญี่ปุ่น	การบริหารจัดการที่ดินเกษตรที่ถูกทิ้งร้าง	มีหน่วยงานตัวกลาง (Intermediate Organization) ทำหน้าที่เช่าที่ดินจากเจ้าของที่ไม่ประสงค์ทำการเกษตรแล้ว เพื่อนำมาจัดสรรใหม่ให้แก่เกษตรกรรายอื่น
ฮังการี	การปฏิรูปการถือครองที่ดินภายหลังยุคคอมมิวนิสต์	การบริหารจัดการที่ดินของรัฐและข้อจำกัดด้านขนาดการถือครอง เพื่อส่งเสริมเกษตรกรรายย่อยและเกษตรกรครัวเรือน
ลิทัวเนีย	การปรับปรุงโครงสร้างที่ดินเกษตร	เน้นการรวมแปลงที่ดินที่มีลักษณะกระจัดกระจาย (Land Consolidation) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตทางการเกษตร
กาฬิเซีย (สเปน)	การฟื้นฟูพื้นที่ชนบทและการป้องกันไฟป่า	การบริหารจัดการที่ดินที่ถูกปล่อยทิ้งร้าง เพื่อให้บุคคลอื่นเช่าเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ และลดความเสี่ยงของการเกิดไฟป่าจากที่ดินรกร้าง

การดำเนินการภารกิจแก้ไขปัญหาด้านที่ดินของหน่วยงานอื่นเปรียบเทียบกับ บจร.

บทสรุปความโปร่งใส: ผลการตรวจสอบความซ้ำซ้อน

 17 หน่วยงานรัฐยืนยัน 'ไม่ซ้ำซ้อน'

จากการหารือพบว่า ภารกิจของ บจร. มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน และช่วยส่งเสริมการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กลไกเชิงปฏิบัติการคล่องตัว

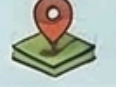
บจร. ทำหน้าที่เป็นตัวกลางและตลาดกลางที่ดินโดยไม่ต้องรอการประกาศเขตปฏิรูปเหมือนหน่วยงานอื่น

ที่อยู่อาศัยควบคู่ที่ดินทำกิน

แตกต่างจากการเคหะฯ (เน้นบ้าน) หรือ พอช. (เน้นชุมชนเมือง) เพราะ บจร. มุ่งพัฒนาที่ดินเพื่อเกษตรกรควบคู่กับที่อยู่อาศัย

สรุปข้อแตกต่างสำคัญของ บจร. กับหน่วยงานยอดนิยม

ประเด็นเปรียบเทียบ	บจร. (ธนาคารที่ดิน)	หน่วยงานอื่น (ส.ป.ก./กฟก./กรมธนารักษ์)
ประเภทที่ดิน	 เอกชน (เป็นหลัก) และรัฐ	 ที่ดินรัฐ หรือที่ดินเขตปฏิรูป
การจัดการหนี้	 ทั้งในและนอกระบบ	 หนี้ในระบบ/สถาบันการเงิน
อำนาจหน้าที่	 กลไกตลาดกลางและการเช่าซื้อ	 ใช้อำนาจรัฐ จัดสรร/เวนคืน/ดูแลทรัพย์สินรัฐ

หน่วยงาน	ประเภทหน่วยงาน	ประเภทที่ดินหลัก	ภารกิจหลัก	กลุ่มเป้าหมายหลัก
บจร.	องค์การมหาชน	เอกชน (เป็นหลัก)	บริหารจัดการธนาคารที่ดิน : โดยการจัดซื้อหรือเช่าที่ดินจากเอกชนเพื่อนำมาจัดสรรให้เกษตรกรในรูปแบบเช่าหรือเช่าซื้อ ตลอดจนส่งเสริมการกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม	เกษตรกรและผู้ยากจนที่ไม่มีที่ดินทำกินหรือมีที่ดินไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพ
สปก.	ส่วนราชการ	รัฐ (เขตปฏิรูป)	การปฏิรูปที่ดิน : โดยนำที่ดินของรัฐมาจัดสรรให้เกษตรกรเข้าทำกินในรูปแบบสิทธิ ส.ป.ก. ๔-๐๑ ซึ่งกำหนดให้ใช้ประโยชน์เพื่อการเกษตรเท่านั้น	เกษตรกรและผู้ยากจนที่ไม่มีที่ดินทำกินหรือมีที่ดินไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพ
กฟก.	องค์กรของรัฐ (พ.ร.บ.เฉพาะ)	เอกชน (ที่มีหนี้)	ฟื้นฟูและแก้หนี้ : โดยการชำระหนี้แทนเกษตรกรหรือกลุ่มเกษตรกร เพื่อรักษาสิทธิในที่ดินไม่ให้หลุดมือไป พร้อมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพ	เกษตรกรที่เป็นสมาชิกและประสบปัญหาหนี้สินในระดับวิกฤต
กรมธนารักษ์	ส่วนราชการ	รัฐ (ที่ราชพัสดุ)	บริหารทรัพย์สินของแผ่นดิน : โดยดูแลที่ดินของรัฐที่ไม่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานด้านป่าไม้ หรือ ส.ป.ก. เพื่อใช้ประโยชน์ในราชการหรือให้เช่าใช้ประโยชน์	หน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน และประชาชนที่ประสงค์จะเช่าที่ดินของรัฐ
นิคมสร้างตนเอง	ส่วนราชการ	รัฐ (นิคมฯ)	จัดสวัสดิการที่ดิน : โดยจัดสรรที่ดินของรัฐให้ราษฎรได้ตั้งถิ่นฐานเป็นชุมชน พร้อมทั้งสนับสนุนด้านโครงสร้างพื้นฐานและการพัฒนาสังคม	ผู้มีรายได้น้อย ครอบครัวอพยพ และกลุ่มเป้าหมายเฉพาะตามภารกิจของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
นิคมสหกรณ์	ส่วนราชการ	รัฐ (นิคมฯ)	ส่งเสริมสหกรณ์ : โดยจัดสรรที่ดินของรัฐให้สมาชิกสหกรณ์ร่วมกัน ตามหลักการสหกรณ์	สมาชิกสหกรณ์การเกษตรที่มีความต้องการพื้นที่ทำกิน
พอช.	องค์การมหาชน	ทั้งรัฐและเอกชน	พัฒนาที่อยู่อาศัย : โดยสนับสนุนให้องค์กรชุมชนมีความเข้มแข็งและสามารถพัฒนาที่อยู่อาศัยให้มีความมั่นคง เช่น โครงการบ้านมั่นคง	องค์กรชุมชนและผู้มีรายได้น้อยทั้งในเขตเมืองและชนบท
กองทุนหมุนเวียนฯ	กองทุนในส่วนราชการ	เอกชน (ติดจำนอง/ขายฝาก)	ให้กู้ยืมไถ่ถอนที่ดิน : โดยให้สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำเพื่อช่วยไถ่ถอนที่ดินจากการขายฝากหรือจำนองที่ใกล้จะหลุดสิทธิ ดำเนินการผ่าน ธกส.	เกษตรกรและผู้ยากจนที่กำลังจะสูญเสียสิทธิในที่ดิน
สำนักงานจัดรูปที่ดินกลาง	ส่วนราชการ	เอกชน (พื้นที่เกษตรกรรม)	ปรับปรุงโครงสร้างแปลงที่ดิน : โดยการวางแผนที่ดินใหม่ให้มีระบบชลประทานและถนนที่สามารถเข้าถึงทุกแปลง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตทางการเกษตร	เกษตรกรที่มีความยินยอมในเขตชลประทานหรือนอกเขตชลประทานที่มีความพร้อมด้านแหล่งน้ำ
กรมที่ดิน	ส่วนราชการ	เอกชน	ทะเบียนและสิทธิ : โดยดำเนินการออกโฉนดที่ดิน และจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองกรรมสิทธิ์ในที่ดินของเอกชน	ประชาชนและนิติบุคคลทั่วไปที่ถือครองที่ดินเอกชน
สคทช.	ส่วนราชการ	รัฐ (ทุกประเภท)	นโยบายที่ดินแห่งชาติ : โดยวางระเบียบและประสานการจัดที่ดินทำกินให้แก่ชุมชนในที่ดินของรัฐในรูปแบบแปลงรวม โดยไม่ให้กรรมสิทธิ์ในที่ดิน	หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ดูแลที่ดิน และประชาชนผู้ยากไร้
ธ.ก.ส.	รัฐวิสาหกิจ	เอกชน (หลักประกัน)	สินเชื่อเกษตร : โดยให้บริการทางการเงินเพื่อสนับสนุนการผลิต การตลาด และการยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกร โดยการทำนงานอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทย	เกษตรกรและลูกค้าธนาคารที่ต้องการเงินทุนหมุนเวียน

การทบทวนการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์การจัดตั้ง มาตรา ๗ และอำนาจหน้าที่ มาตรา ๘

- มาตรา ๗ สอดคล้องกับเจตนารมณ์กฎหมาย ดำเนินงานจริง ลดความเหลื่อมล้ำ เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ที่ดิน และสร้างความมั่นคงเศรษฐกิจชุมชนและอำนาจหน้าที่
- มาตรา ๘ ใช้เครื่องมือทางการเงินและนิติกรรม ผสานกับการจัดการที่ดิน ช่วยเกษตรกรเข้าถึงที่ดินจริง และพัฒนากลไกตัวกลางที่ดิน

ผลสัมฤทธิ์ด้านการกระจายและป้องกันการสูญเสียที่ดิน

ช่วยเหลือเกษตรกรแล้ว

6,656 ไร่

หรือประมาณ 100 ไร่ต่อครัวเรือน

1,271 ครัวเรือน

ให้มีที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยอย่างมั่นคง

ความคุ้มค่า
ทางเศรษฐกิจ

2.57 เท่า

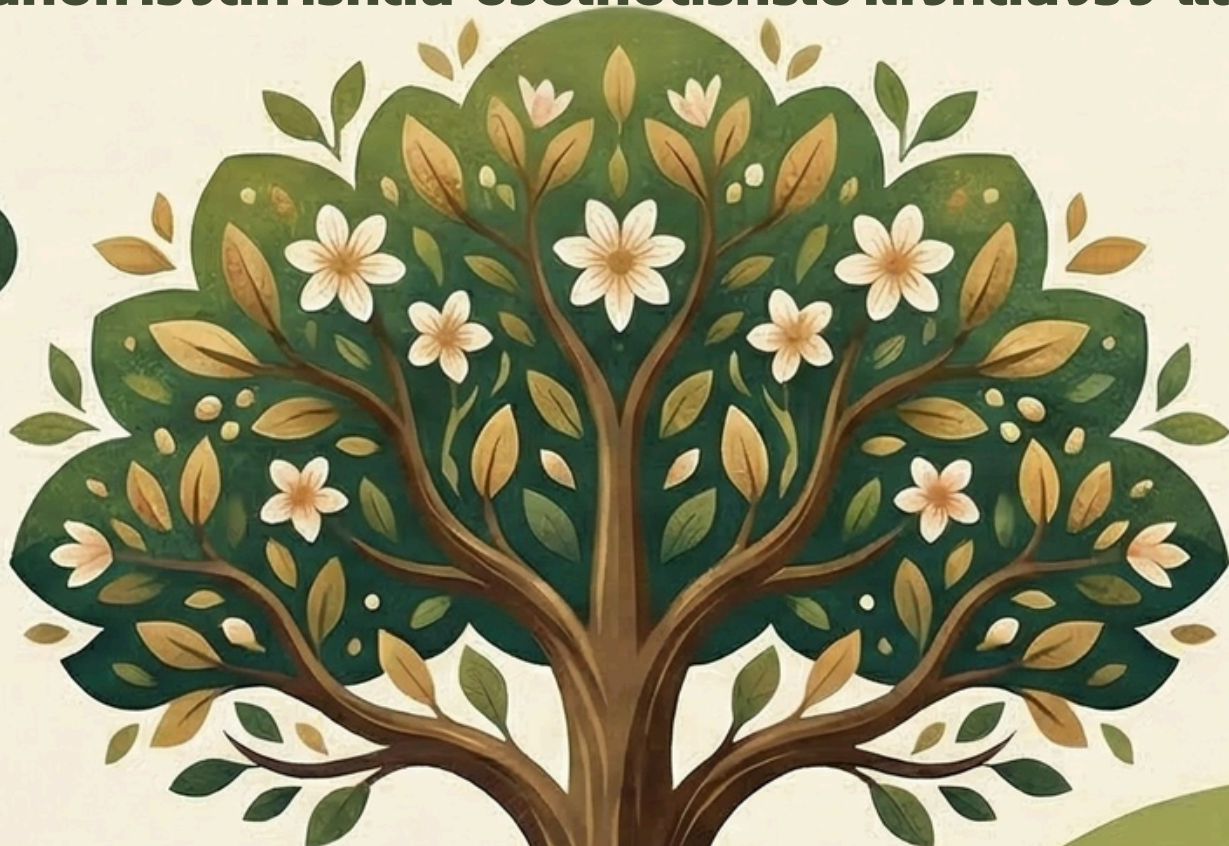
งบประมาณทุก 1 บาท
สร้างประโยชน์คืนสู่สังคมมากกว่าเท่าตัว

อัตราการใช้ประโยชน์
ที่ดินจริง

96.57%

สูงกว่าค่าที่กำหนดไว้ (80%)
สะท้อนการใช้ที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

การขับเคลื่อนกลไกและพัฒนาศักยภาพเกษตรกร

ผลักดันกฎหมาย
จัดตั้งธนาคารที่ดินฯ
เพื่อสร้างกลไกที่ยั่งยืน

บทบาท 'ตัวกลางที่ดิน'
สร้างสัญญาใหม่

147 ฉบับ

การจับคู่และเชื่อมโยงผู้ขาดแคลนที่ดินทำกินให้สามารถเข้าถึงพื้นที่เกษตรกรรมที่มีศักยภาพ

การรับรองมาตรฐานคุณภาพ
ได้รับมาตรฐาน GAP 119 ราย
และ GFM 30 ราย

การพัฒนาศักยภาพ
จัดอบรม 87 หลักสูตร
สมาชิกเข้าร่วม 2,744 คน

การส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก
ผลิตภัณฑ์ชุมชนได้รับการขึ้นทะเบียน
OTOP จำนวน 15 รายการ

การเพิ่มรายได้และยกระดับ
คุณภาพชีวิต

เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นเฉลี่ย
6,270 บาทต่อเดือน ซึ่งสูงกว่าเส้น
ความยากจนปัจจุบันที่กำหนดไว้
ประมาณ 3,078 บาทต่อคนต่อเดือน

การวิเคราะห์และทบทวนภารกิจตามกฎหมายโดยเชื่อมโยงกับบริบททางเศรษฐกิจและสังคมของไทย

บจร. เป็นองค์การมหาชนภายใต้การกำกับของนายกรัฐมนตรี ทำหน้าที่เป็นกลไกกลางตามนโยบาย “ธนาคารที่ดิน” เพื่อแก้ปัญหาคอขวดความเหลื่อมล้ำด้านการถือครองที่ดินในประเทศไทย ช่วยให้เกษตรกรเข้าถึงที่ดินทำกินและลดความเสี่ยงการสูญเสียที่ดินจากหนี้สินอย่างเป็น

ความจำเป็นในการมีอยู่ของ บจร.

ความจำเป็นเชิงโครงสร้างและกฎหมาย (Strategic & Legal Necessity)

เจตนารมณ์ตามรัฐธรรมนูญ ความสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติและแผนปฏิรูปประเทศ

ใช้ที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุดและกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม บจร. จึงถูกจัดตั้งขึ้นเป็น
เครื่องมือยุทธศาสตร์ของรัฐ เพื่อแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำเชิงโครงสร้างในที่ดิน โดยเข้ามาเติมเต็ม
ช่องว่างภาคเอกชน ป้องกันการสูญเสียสิทธิ และบริหารจัดการที่ดินอย่างคล่องตัวและยั่งยืน.

วัตถุประสงค์ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันฯ

บจร. จัดตั้งตามพระราชกฤษฎีกา พ.ศ. 2554 เพื่อกำหนดให้เป็น “กลไกพิเศษของรัฐ” ใน
การจัดการที่ดิน โดยมีบทบาทหลัก 3 ด้าน: กระจายการถือครองที่ดิน ป้องกันการสูญเสีย
สิทธิในที่ดิน และเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ที่ดิน

ความจำเป็นตามพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. 2542

การกำหนดให้ บจร. เป็นองค์การมหาชนสะท้อนความจำเป็นเชิงสถาบันในการดำเนินการกิจซับซ้อนด้านการบริหารจัดการ
ที่ดินและสนับสนุนทางการเงิน โดยรูปแบบนี้ช่วยให้ บจร. มี ความคล่องตัว ในการจัดการงบประมาณ บุคลากร และระเบียบ
ปฏิบัติ ตอบสนองต่อปัญหาที่ดินได้อย่างทันท่วงที พร้อม บูรณาการเป้าหมายทางสังคม ลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความ
เป็นธรรม และสามารถใช้ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ด้านกฎหมาย ที่ดิน การเงิน และพัฒนาชุมชน เพื่อขับเคลื่อนภารกิจเชิง
ยุทธศาสตร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รูปแบบองค์การมหาชนจึงเอื้อต่อการแก้ปัญหาเชิงโครงสร้างด้านที่ดินอย่างเป็นรูปธรรม
และยั่งยืน.

ผลกระทบทางสังคมและการสร้างความยั่งยืน (Social Impact & Sustainability)

ตาข่ายรองรับทางสังคม (Social Safety Net)

ป้องกันการสูญเสียสิทธิในที่ดินจากการะเหินถล่ม
และเปลี่ยน “ทุนตาย” (ที่ดินทิ้งร้าง) ให้เป็นต้นทุนชีวิต

ตัดวงจรความยากจนข้ามรุ่น

สนับสนุน “โฉนดชุมชน” และเกษตรทฤษฎีใหม่
เพื่อให้ที่ดินสร้างรายได้และเลี้ยงชีวิตได้จริงอย่างยั่งยืน

ยกระดับสู่ “ธนาคารที่ดิน” ที่ถาวร

เตรียมส่งผ่านไปสู่สถาบันถาวรเพื่อสร้างความเชื่อมั่น
แก่ประชาชนและคู่สัญญาในระยะยาว

ปัญหาเชิงโครงสร้าง และ บทบาทของ บจร. (The Solution)

ครัวเรือนเกษตรกร
1.5 ล้านรายไม่มีที่ดิน

ที่ดินหลุดมือจากการขาย
ฝาก/หนี้ในระบบ

ที่ดินเอกชนถูกทิ้งร้าง
เพื่อเก็งกำไร

เข้าไปซื้อ-เช่าที่ดินเอกชน
มาจัดสรรให้ผู้ยากจน

ทำหน้าที่เป็น “ผู้รับซื้อ/ไถ่ถอน
คนสุดท้าย” เพื่อรักษาสิทธิ

เป็นตัวกลางจับคู่เจ้าของที่ดิน
กับเกษตรกรเพื่อใช้ประโยชน์